

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések mérsékelt árák szerint.
A lap megjelenik minden esztendőnkön.
Főszerkesztő:
Brankovics György.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adandók.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
Kéziratok és előfizetési díjak küldendők
Kiadóhivatalban:
Fuchs Antal

PESTMÉGYES KÖZÖNSÉGÉNEK TÁRSADALMI HETILAPJA

Pünkösdi ünnepére.

Ujpest, 1906 május hó 31-én.

Üdvözöllek madárdallos, szép piros pünkösdi, te legszebb ünnepe a szabad természet gyermekeinek, a mezőnek, az erdőnek!

A te tiszteletedre megtelik a levegő a tavasz édes illatával, kivirradnak az erőtől a nádasok, és fák hajtásai, virágokkal híméződnek ki a rétek, kinyílnak az élet vidámságát jelképező rózsák, reményt élesztő szívben hullámoznak a vetések, melyekből énekelve emelkedik ég felé a kis paesirta, a réti madarak vígan uszkáló és esacsogó ezrei lepik el a nádas tisztásait, a fák lombjai, a bokrok gallyai megsűrűsödnek, hogy biztos és kellemes tanyát adjanak a kis dalos madaraknak, s minden örüti és mosolyog, a mező és erdő hangzik a vidámságtól s édes zaját visszhangozzál a sziklák.

Te vagy szép piros Pünkösdi a falnak legszebb ünnepe, mely reménnyel tölti meg a szántó-vető kebelét, örömmel az ifjúságot, a ki boldogságtól sugárzó arccal lepi el a kert alatti gyepet, hogy az őt körülvevő gyermekesereggel együtt gondtalan és ártatlan játékkal örüljön az életnek!

Megkondulnak a harangok hívogatólag s az ünnepi ruhába öltözött hívek méltóságos lassúsággal sereglenek a templom felé, hogy meghallgassák az Isten szolgájának ígét az égből alászálló fehér galambról, a mely zöld olaját tart szájában és a lüszes nyelvekétől, melyekből az Isten

ereje sugárzik alá, hogy megtanítsa az embereket az igaz beszédre.

Es a buzgó hívek egy szívvel és szájjal éneklék:

„Jövet Szent-Lélek Ur Isten! töltsd be szívünket! Őrizz hamis tudománytól!”

Csak kérjük is az Istent, hogy ezen a szent ünnepen töltsd meg a mi szívünket Szent-Lélekkel, a mely megerősítsen bennünket a hitben, a reménységben, adjon erőt és kiharatót a bekövetkező nehéz napokban.

Csak kérjük is az Istent, hogy őrizzen meg bennünket hamis tudománytól, hogy a hamis beszédre siketek legyenek a mi füleink; az igaz szavakat pedig megértsük és nyissa meg a mi szemünket, hogy a buzgót megludjuk különböztetni a konkolytól s az igazságot a hamisságtól, hogy senki, semmiféle beszéd se űzhesse el a béke fehér galambját a kebelünkéből.

Oh te Szent-Lélek ünnepe, szép piros Pünkösdi napja! ne engedd, hogy letérjünk az igazság útjáról, s nyisd fel a mi szemünket, hogy világosak legyenek előttünk a törvények, a melyek megvédik a mi lelki és testi boldogságunkat.

Élesszed fel bennünk mindig jobban és jobban a hazaszeretet szent tüzét, hogy ragaszkodjunk ehhez a földhöz, mely őseink véréből lett termékeny; apáink-anyáink porától lett szentté s a melyen kívül nem várhat reánk öröm és nyugalom!

A tavasz ünnepe, a Pünkösdi napja juttassa diadalra a világosságot, békességet és szeretetet!

A községi képviselőtestület rendkívüli közgyűlése.

Ujpest község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott f. é. május hó 28-án Lévai János bíró elnöklése mellett.

A rendkívüli közgyűlésen:

1. Kihirdetett a belügyminiszternek azon rendelkezése, a mely jóváhagyja a képviselőtestületnek azon határozatát, a melylyel Zsoldos János főjegyzőnek tízéves jegyzői jubileuma alkalmával törzsfizetéséhez esatolandó 1000 koronát szavazott meg.

E kihirdetésnek kapcsán Zsoldos János főjegyző kijelentette, hogy erről az ezer koronáról a jövőre nézve lemond.

A közgyűlés a kihirdetést s kijelentést tudomásul vette.

2. A községi közmunka szabályrendelet életbeléptetése tárgyában kiadott alispáni rendelet tudomásul vétetett. A szabályrendelet kinyomatásaszükségtelemnek találtatott, miután az csak a kezelési intézkedésekben tér el a község hasonló szabályrendeleteitől.

3. A kir. tanfelügyelő egy Ujpest képviselőtestülete előtt szokatlan hangon fogalmazott leiratot intézett a 7-ik iskola részére szükséges telek megszerzése tárgyában.

A leirat felolvasása után, a közgyűlés egy Mady Lajos, Höbert Béla, Diamantstein Lajos, Hédervári Soma és Ehrenwald László képviselőkből álló bizottságot küldött ki az ügy előkészítésére, a pénzkérdés s egyáltalában az állami iskolákkal kapcsolatos kérdések megoldására, mert a képviselőtestület például soha sem hozott olyan határozatot, hogy az ujbpesti állami iskolák fenntartásának az összes költségeit a község pénztára viseli.

TARCZA.

Büntetés.

— Elbeszélés. —

— Felosta a szerző az „U. R. L. E.” f. hó 20-án tartott matinéjén. —

Szomorú hír járta be a falut. Bálint János a koresmáros, fényes déiben be akart menni a pinézébe, hogy bort hozzon fel s amint az ajtón belépett, leesett a lépcsőkön és kitörte a lábát.

„Oh milyen baj ez annak a szép, fiatal menyecskének” sajnálkoztak a jószívű emberek; „Dej'szen isten büntetése az! — mondták a vénasszonyok. — Nem érdemelt a mást!” —

Hát csakugyan így büntetne az Isten? gondoltam magamban mert a dolognak története is van. . .

I. Valamelyik nagy alföldi városban laktak Kesziék. Jómódu familia voltak, de bőségesen megvoltak áldva gyermekekkel is. — Egy szép napon jön hozzájuk a postás és levelet hoz a messzi nyugatról az Ozeánról.

— Tíz esztendővel azelőtt ment ki Amerikába a Keszi Ferencz, Lőrincz bátyja. Tíz év alatt gazdag emberré lett, kinek do-

hánygyarában sok ezer ember kereste meg a maga és családja kenyerét. — Azt írta haza, az ösesének, hogy nagyon vágyakozik már utánuk, szeretne már látni valakit közülük: azért hát küldjék el hozzá a hat gyerek valamelyikét. Nosza megindult a tanácskozás Kesziéknél. A vége pedig az lett, hogy a legnagyobb leányt, a 13 éves Mariskát felpakolták és küldték a messze Amerikába.

II.

Elmult már öt esztendő és a kis Mariskából bájos ifjú hajadon lett és miss Marynek szólították. Nagybátyja iskoláztatta őt s mikor varni is megtanult, próbahölgy lett egy nagy divatárus ezégnél. Mert ugy szokás az Amerikában, hogy haesak nem nagyon gazdag a család, elmennek a leányok is, hogy maguk keressék meg a kenyerüket.

Tizenkilenc esztendő lett Mari a mikor megkérte a kezét a nagybátyja üzletvezetője mister Brown, tetszett is a leánynak nagyon, de hozzá menni még sem akart, mert sánta volt a ballábára. Keszi Lőrincz Pedig szerette volna ha huga feleségül megy az üzletvezetőjéhez, aki tanult művelt, okos ember volt, derék és becsületes és szerette Maryt mindenekelőtt, a komoly megállapodott emberek szerelmével, a melyről tudják, hogy ha leszámoltak vele egyuttal leszámoltak — ha nem is az étellel, de azzal mindenesetre, hogy az

életnek valamikor még örüljenek. — Keszi Lőrincz tehát megpróbálta a hugát rábeszélteni.

El is érte a kívánt eredményt, Mary menyasszonya lett Brownnak. De azért folyton csak arra gondolt, hogy mért is nem ép a völegénye lába.

Mikor Keszi Lőrincz ki akarta tüzni a lakodalom napját a huga arra kérte, hogy engedné őt visszatérni Magyarországra, hadd lássa még egyszer hozzátartozóit s majd ha vissza jön üljék meg a lakodalmat.

III.

Mary tehát hazajött. Mikor a magyar határon kecsiba szállt, meglepetve állott meg a fülke ajtajánál, melybe a hordár podgyászat vitte. Fenn egy fiatal ember állott, a ki a megszólalásig hasonlított völegényéhez. Vagy talán ő maga az? De nem! Ennek egészen ép lábai vannak! A leány csakhamar leküzdötte meglepetését és beült. A fiatal ember figyelmét azonban nem kerülte el a leány meglepetése, érdeklődve kezdte nézni s csakhamar észrevette, hogy rendkívül esinos. — Rövid félóra múlva élénk társalgás indult meg közöttük, melynek során a fiatal ember bemutatta magát. Bálint János volt. — A leányt hazáig kísérte s miután szülei házához meghívták, meg is látogatta. Tetszett neki a leány s merész lépésre határozta el magát.

Igaza van a kir. tanfelügyelőnek, az a kérdés, hogy hol és mikor építtessék egy állami iskola nem tartozik a község hatáskörébe, de a kir. tanfelügyelő hatáskörébe sem tartozik az a kérdés, hogy a község miből vegye a telkeket.

A szokatlan hang helyett talán opportunabb volna e két kérdést méltányosan összehangolni, különösen akkor, a midőn az iskolákról gondoskodni köteles állam a szegény községek nyakába sózza az épületekhez szükséges drága telkek beszerzését.

4. A községi állatorvos magánmunkálatainak meghatározása tárgyában a közgyűlés kijelentette, hogy az állatorvos csak ama magánmunkálataiért köteles a díjakat a község pénztárába beszolgáltatni, a mely magánmunkálatok a községi tisztviselők fizetésének rendezésekor ilyenekül kijelöltettek s a melyeket hivatalos intézkedés folytán végez, a többi magánmunkálatokhoz senkinek semmi köze.

5. Az esküdtképes egyének összeírásához a közgyűlés Krapp Mihály és Busffy István előjárókat küldte ki.

6. A lóvágóhid kezelői eddig a lovak vágatása után 350 kilogr. súlyon felül 15 korona azon alul pedig 10 korona, vágatási díjat fizettek. Most azzal a kérdéssel fordultak az előjáróságokhoz, hogy a díj átlag 7 koronára szállíttassék le. A közgyűlés akkénti határozott, hogy a lóvágóhid kezelői súlyra való tekintet nélkül s a folyó év végéig 10 koronát tartoznak fizetni minden ló levágatása után. A közgyűlés egyúttal utasította az előjáróságot, hogy minden lehető kelemelenség kikerülése céljából vezessen biztosítási végrehajtást a lóvágóhid összes felszerelésére, a melyek a szerződésben 5000 korona erejéig biztosítékul vannak kijelölve.

7. A költségvetés alapján kifizetett sertésvizsgálati díjakra vonatkozólag — melyeket a számvétség nehézményezett — a képviselőtestület fenntartja előbbi határozatát.

8. A római kath. egyháztanácsnak a községi temető bekerítését sürgető kérvényét a képviselőtestület kiadta a temetői és gazdasági bizottságnak, hogy 30 napi záros határidő alatt állapítsa meg, miként kerítendő be a temető s egyúttal tegyen ja-

Kérte, hogy vőlegényének küldje vissza a gyűrűt és legyen az 5 felesége.

És a leány megtette, noha Bálint csak egy falusi korszároknak a fia volt tanulatlan, műveletlen ember s a mellett tehetetlen, nélkülözött mindazon tulajdonságokat, melyek a férfit valóban azzá teszik: az erősebbé, a ki hivatalra van a gyengébbet a nőt, védeni és támogatni. De Mary mindent nem akarta észrevenni, csupán az az egyet a miben Bálintnak előnye volt Brown felett, — hogy nem volt sánta.

És így történt, hogy a leány irt a nagybátyjának, kérte, hogy pénzét küldjék el neki, mert ő nem tér többé vissza — férjhez megy egy magyar emberhez.

IV.

Az esküvő után elmentek a Bálint falujába, a hol a fia átvette apjától a koresmát. És a menyecske nagyon meg volt elégedve. Mindig azt írta, hogy ő milyen boldog ha csak falusi koresmáros is az ura, hisz egészen olyan mint a volt vőlegénye, csak hogy — tette hozzá mindig hozzá örömmel — csak hogy nem sánta!

V.

És alig három hónappal az esküvő után megtörtént, hogy egy esés következtében Bálint hónapokig nyomta az ágyat s a mikor felkelt, teljes életére sánta maradt.

Sánta a ballábára — épen úgy mint Brown volt.

Tolnai Adél.

vaslatot a temető területére nézve, miután az 4—5 év alatt be fog telni.

9. A faipari szakiskola igazgatósága, miután az iparos-tanoneziskola faipari növendékei (157-en) miniszteri rendelettel a faipari szakiskolába osztattak be rajztanításra: a tanonezok rajz eszközeinek a megtérítését kéri községtől. A képviselőtestület tekintettel arra, hogy a községi iparos-tanoneziskola igazgatósága a 157 növendék után a rajzeszközökre fejenként beszedett 80 fillért a faipari szakiskola igazgatójának már átszolgáltatta: további megtérítést nem szavazott meg, annál is inkább, mert a miniszter a község megkérdezése nélkül rendelkezett s így a község nem kötelezhető semmiféle megtérítésekre.

10. A kéményseprőkkel kötendő egyezés létrehozására a közgyűlés Dr. Hédervári Soma, Diamantstein Lajos és Deutsch Zsigmond képviselőket küldte ki.

11. A piaci bérlek szerződését illetőleg a képviselőtestület nagy szótöbbséggel határozatilag kimondotta, hogy a bérleti szerződés, a kereskedelmi miniszter által megállapított tarifa betartása mellett, három évre meghosszabbítandó.

A határozat ellen Perich K. képviselő felebezést jelentett be.

12. Gurányi István adóügyi jegyzőnek a képviselőtestület, tekintettel hosszú szolgálataira, buzgóságára s ama esapásokra, melyek családját érték 600 korona, Medvezky Dezső aljegyzőnek hasonló okokból 300 korona segélyt szavazott meg.

13. A fogyasztási adóhivatal személyzetének a múlt évben elért sikeres működéséért a képviselőtestület 2000 korona jutalékot szavazott meg.

14. A községi tisztviselők kérelmére a képviselőtestület elrendelte, hogy a hivatalos órák f. évi június hó 15-től szeptember 15-ig egyhuzamban reggeli 8 órától délutáni 2 óráig tartandók. Ügyeletestisztviselő azonban a délutáni órákban is lesz a község-házban s a pénztárnál a fogyasztási bérzák délután 3 órától 5 óráig naponként kiválthatók.

15. A községi végrehajtóknak, tekintettel esekély fizetésükre s a nagy drágaságra, a képviselőtestület f. évi január elsejétől havi 20 K segélyt szavazott meg. Egyszermind az előjáróság utasított, hogy tegyen előterjesztést a szabályrendeletek ez irányban való módosítására.

16. Az ujjesti Torna-Egyesületnek 100, a „Törökvesz” football-klubnak 50 K segélyt szavazott meg a képviselőtestület.

17. A Baross-uteza járdarendezését, a piacz-tér baloldalának s a piacz-térre betorkoló utazáknak a kikövezését, továbbá a Váci-uton a vízművekkel szemben lévő járdarendezését engedélyezte a képviselőtestület.

18. Szabó Jenő arra kérte a képviselőtestületet, hogy a tűzoltói paranesnoki teendők alól mentseék föl. A képviselőtestület utasította az előjáróságot, hogy a községi tűzoltói állás betöltésére hirdessen pályázatot. A pályázat eldől éig azonban Szabó Jenő esküdt végezze a tűzoltói paranesnoki teendőket.

A községi kotelékebe való felvételi kérvények elintézése s Csöndör Józsefné születésnői oklevelének kihirdetése után a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— Pest-Pilis-Solt-kis-kunvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án tartotta Gulner Gyula főispán elnöklése mellett rendkívüli közgyűlését, melyen a múlt év

november hava óta felhalmozódott ügyek tárgyalattak le. A napirendet megelőzőleg a főispán tudomására hozta, a törvényhatósági bizottsági tagoknak, hogy a tisztújító közgyűlés június hó 11-én lesz s így időszereinek tartja a kijelölőbizottság megalakítását, melynek megválasztása után kiegészített a közigazgatási bizottság, megalakított a vármegye igazoló választmány, az állandó választmány és a közegészségügyi bizottság 1907. évig terjedő mandátummal.

Ugyanez május hó 28-án délután értekezletet tartott báró Pronay Dezső elnöklésével a kijelölő bizottság s az üresedésben lévő állásokra a következőket jelölte: Alispán: Fazekas Agoston; főjegyző: Agóvácskó Tivadar. Aljegyzők: I. Kemény Kálmán, II. Marsalko Béla, III. Szabó Géza, IV. Erdélyi Loránd, V. Morán Adorján. A hatodik és hetedik jegyzői állás kérdését függőben hagyták, azonban az értekezlet a maga részéről Madarász Elemér és Kelovsary Dezső mellett nyilatkozott. A főügyész állásra hárman pályáznak: Zsolnay Jenő dr., Zlinszky János dr. és Székely György dr. Az értekezlet a választást nyílt kérdésnek hagyta. Az üresedésben lévő egyik ügyész állás betöltését, a melyre Kéty, Cserba és Hets doktorok írszetelebeli ügyészek, valamint Orbay és Hankovszky ügyvédek pályáztak, szintén nyílt kérdésnek tekinti az értekezlet. Árvaszéki ülnökökkel jelölték: Hirkó Bélát, Solvay Kornélt, Dudits Oszkárt; árvaszéki jegyzővé: H. László Balintot. Helyettes árvaszéki elnökkel: Lángos Kálmánt. Főszolgabírákká való megválasztásra ajánlják a következőket: Monor: Földváry Albert; Pomáz: Almássy Sándor; Kunszentmiklós: Martinkovics László; Kiskörös: Melezer György; Abony: Madarász Adorján. Első osztályú szolgabírákká: Deesy József, dr. Halász Mór, Romeiser Vilmos, Katona Lajos, Tóth Kálmán. Másodosztályú szolgabírák: Szüger Géza, Förster Lajos, Szabó Dezső, Krakker Kálmán, dr. Holló Béla.

— Gróf Károlyi László köszönete. Nagyságos Szabó Jenő úrnak, mint az Ujjesti községi tűzoltó csapat főparanesnokának. Ujjest. — „Boldogult nagybátyám temetése alkalmával a rendfenntartása körül tanúsított odaadó buzgalom és szives fáradozásukért fogadja tisztelettel Főparanesnok úr családunk nevében hálás köszönetem kifejezését és kérem, hogy ezt a paranesnoksága alatt álló legénységének is tudomására adni sziveskedjék. Főth 1906 május hó 17-én. Tisztelettel gróf Károlyi László.” Ugyanez alkalomból a rend fenntartása körül fáradozó tűzoltóknak napidíjként, gróf Károlyi László 160 koronát utalványozott ki az uradalom pénztárából. Ezen összegből a Jute fonó 5 tűzoltója 20 koronát, — az ujjesti Önkéntes tűzoltók 15 legénye 60 koronát; — a rákospalotai önkéntes tűzoltók 20 legénye 80 koronát kapott, a mely összegből mindegyikre 4 korona esett. Az ujjesti községi tűzoltók a község előjáróságának rendelete folytán működtek közre a temetésnél s így a felajánlott napidíjakat nem fogadták el.

— Az ujjesti tanítói járáskör május 26-án tartotta gyűlését Rákospalotán. A nagyszámú egybesereglett tanítók először Istentiszteleten vettek részt. Paulini Károly elnöki megnyitójában a volt elődnek, a váci járáskörnek multjáról szólt elismerőleg s azon reménynek adott kifejezést, hogy az utód is hasonló munkásságot fog kifejtetni. A községi és egyházi hatóságok és vendégek üdvözlése után bemutatta Mosdóssy Imre kir. tan. tanfelügyelő levelét, melyben betegségére és hivatali elfoglaltságára hivatkozva tudatja, hogy a gyűlésen nem vehet részt. A kör részvétellel veszi ezt tudomásul s elnök felkéri a tanfelügyelőség kiküldöttét Benedek Sámuel, hogy a kör üdvözlését sziveskedjék átadni vármegyénk tanügye érdemes vezetőjének. Kardos Gyula bemutatta, hogy III. osztályú tanítványai mit tudnak a hallás utáni és hangjegy szerinti éneklésből, utóbbiból egy új gyakorlatban a nyolczadrész értékű hang- és szünetjegyet is ismertette. Az élénk érdeklődéssel hallgatott tanítás után Végő Gábor teljes elismerését fejezi ki a hallásutáni

énektanítás e magas fokáért, mert a Hymnus és egy műének két szólamu, rendszeresen ütemezett, sőt dinamikai színezést is jól feltüntető előadása mindenkire kellemesen hatott. Ez a tökéletes siker felszólalót arra a meggyőződésre juttatta, hogy nem érdemes a népiskolában a hangjegyszerinti tanításnak nagyobb szerepet juttatni, mert ezzel csak a szép énekek érzelmenemesítő hatását kockáztatjuk és mennyiségét csökkentjük. A hangjegytanításban különben új módszert nem lát, magyarítás és gyakorlás (régiesen: előtevés, utántevés) az egész; a hallásutáni szép siker mellett fokozott mértékben tűnik fel a hangjegyéneklés ridegsége. *Pornó János* felszólalóval ellentétben csakis a hangjegyszerinti tanítást tartja szükségesnek, de egyszerűsítően az eljárást pl. azzal, hogy a tanulókkal nem ütemeztetne. *Imrich János* csak a tanítás eredményét látta bemutatva, a módszert nem, szerinte ez a lefolyt tanítás hibája. *Földes Károly* minden tekintetben tökéletesnek találta a tanítást s ezt a solmizálás erejének tudja be, amely az énektanítás fonomikája. *Kardos Gyula* válaszul a felszólalók megjegyzésére kijelenti, hogy tanítását az idő rövidsége miatt nem mutatta be teljességében, de kijelenti, hogy a felvett új tananyag igazán új volt. Ezután az elnök a kör nevében köszönetet mondott a mintatanításért.

Laucsek Gyula a nyelvtan tanításáról tartott felolvasást. Az új tanterv és utasítás időről-időre részének tüzetes ismertetése után kijelenti, hogy a helyesírás és fogalmazás tanítására kell esni a tanítás súlypontjának. Az I. és II. osztályban tegyük meg erre az első lépéseket azzal, hogy az olvasmányt mindig értelmezzük, hogy gondolkodni tanuljon a gyermek, tollbamondás után pedig minél többet írassunk. A III. osztályban az egyes beszédrészeket mondatokba foglaltassuk s ezek egymással kerék egészét alkossanak. Mintafogalmazványt is mutat be a légyről. A fogalmazási feladat felhasználását pedig úgy tartja leghelyesebbnek, hogy a bal oldalra a vázlatot, a jobbra pedig az eredményt írják a tanulók. Elnök a tetszéssel fogadott előadásért köszönetet mondott. *Fehér Bertalan* a „Tanítók a Tulipán-kertben” című alatt tartott felolvasást, melyben behozatalunk és kivételünk ismertetése után arra a sajnálatos körülményre mutat rá, hogy mi szükségleteink fedezése tekintetében jórészt Ausztria szekerét toljuk, holott sok versenyképes ezikkünk van magunknak is, de mivel a hazai forrásokat nem ismerjük kellőképpen, bemutatja ama hazai ezégek jegyzékét, melyek igazi hová tárgyakat kínálnak. Javasolja, hogy pap, tanító, jegyzőmindenfaluiban alapítsa meg a „Tulipán-kert” fiókját, így rövid idő alatt hatalmas gyárkémények hirdetik a magyar jólétét és dicsőségét. Elnök köszönetet mondott a felolvasónak s a kör kívánságára gondoskodni fog a felolvasás nyomtatásban leendő terjesztéséről. *Hasza József* lemondása folytán a jegyzői tisztre *Fehér Bertalan* választotta meg a gyűlés. Az indítványok során elnök elismeréssel szól a „Tanítók törvénye” tervezetéről s javasolja annak teljességében való elfogadását, amit a jelenlevő *Földes Géza* éljenzése mellett egyhangulag meg is tett a kör. *Laucsek Gyula* indítványozta, hogy a kör énekkart alakítson. Közgyűlés ezt elfogadta s a szervezéssel a javaslattevőjét bízta meg. A jövő gyűlés Vácson lesz.

— Az ujjpesti Zeneművelő Egyesület f. hó 27-én rendezte az idén IV. házi hangversenyét. A község ház diszterme ez alkalommal is teljesen megtelt a házi hangversenyek válogatott közönségével, a melynek Seymann Emil, dr. Lázár O., dr. Olgay K., dr. Troján A., Zupancic V. és Bergsmann J. művészi játéka rendkívüli élvezetet nyújtott. A hangverseny fénypontját persze *Sándor Erzsébet* énekesnő képezte, a ki Mozartnak az „Ibolya” című dalát oly érzéssel s a „Csengetyű” áriát Lakmó-ból oly bravúrral énekelte, hogy a közönség hatszor kitapsolta egymás után s a tenyerek nem nyugodtak addig, a míg az utóbbi áriának leghatásosabb részét el nem énekelte. Ilyen éljenzést s ilyen viharos tapsokat még senki sem aratott Ujpes-

ten, mint Sándor Erzsébet a magyar opera igazán büszke lehet a fiatal tagjára, a ki nemesak fenomenális hanggal bír, hanem már is tökéletes dalművész.

— Az ujjpesti kath. Legényegylet f. é. június hó 10-én a saját helyiségében (Csokonay-utca 34. sz.) jótékony célú műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 K 20 f. Családjegy 2 K 40 f. Kezdeté este 8 órakor. Ez alkalommal színre kerül Gabányinak az „Apósok” című vígjátéka, melyben Ribátszki Dániel, Takács László, Kucséra István, Szeder János, Kupcsik Irénke, Polgar Gizella, Kugler Ferencz, Káldi Gizella, Kugler Erzséke, Horváth István, Szabó Antal működnek közre.

— Gróf Karolyi Sándor és Friedmann Armin volt községi képviselők elhunytáról igen szép szavakkal emlékezett meg a képviselőtestület f. é. május 28-án tartott közgyűlésen *Zsoldos János* főjegyző érdemeik kiemlése után indítványozta, hogy mindkettőnek emléke a közgyűlés jegyzőkönyvében örökíttessék meg s családjaikhoz részvételt intézessék. A képviselőtestület az indítványt egyhangulag elfogadta.

— Eljegyzés. *Vágó Miksa* a Wolfnergyár igazgatója f. hó 26-án eljegyezte *Winternitz Margit* kisasszonyt, *Winternitz Gyula* községi képviselőleányát. — *Beniczky Károly* lezúkrász, eljegyezte *Zivorsky Veronka* kisasszonyt.

— Sorozás. Az 1905. évről vonatkozó főszórázás a *váci* járásban f. é. június hó 21-étől 30-ig fog megtartatni, ha az ujjpesti jutalékok a törvényhozás részéről addig megállapíthatnak.

— Tűz. F. hó 29-ke és 30-ka közötti éjjelen 11 óra után veszedelmes tűz pusztított a Mária- és Árpád-ut sarkán épült *Eliás*-félelepen. A tűz a telepnek istálló részén keletkezett s miután azokat teljesen elhunyasztotta, átesapott a lakóházakra is, ezeknek azonban csak a tetejét pusztította el. A lakók között, kik mindnyájan az álomból felriadva, hiányos ruházatban menekültek ki az utcára, óriás volt a rémület. Szerencsére, hogy községi tűzoltóink, *Szabó Jenő* főparancsnokkal az élükön, ideje korán megjelentek a tűz színhelyén s hogy két órai nehéz munka után sikerült nekik a tüzet eloltani s továbbterjedését megakadályozni.

— Egyházi közgyűlés. Az ujjpesti ágost. hitv. evangélikus egyház f. hó 27-én tartotta meg *Benkovics Imre* másodfőügyelő s *Geduly Lajos* társelöltsége mellett évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette az egyháztanácsnak az 1905-ik évről szóló jelentését és zárszámadását; egyhangulag megszavazta a pénztárosnak, az ellenőrnök és a gondnoknak a felmentvényt; helybenhagyta a f. évi költségvetési előirányzatot s az adókulcsot; végül *Vrányi Teofil* egyháztanácsi jegyzőt ellenőrré választotta meg. Az egyháztanács évi jelentéséből, zárszámadásából kiemeljük a következő adatokat: Az egyházi adóból befolyt 1882 K 30 f., a téli és nyári mulatságnak 973 K 51 f. volt a tiszta jövedelme. A bevétel 3647 K 23 fillért, a kiadás 3651 K 24 fillért tett ki s így a pénztári maradvány 45 K 89 f. Az egyház vagyona 56,097 K 86 f., torhe 7996 K 54 f. s így tiszta vagyona 48,101 K 32 f. F. évi szükséglete: 4542 K 78 f., fedezete: 2360 K és így hiánya: 2182 K 78 f. Ezt a hiányt az egyháztanács ismét a nyári mulatság jövedelméből s a kegyes adományokból lesz kénytelen fedezni, ha ugyan reményeiben s a jószívű emberekben nem csalódik.

— Boeckay-ünnepély. Az ujjpesti ágostai hitvallású evangélikus egyház f. hó 27-én isteni tisztelettel és közgyűléssel ünnepelte meg a vallásszabadság hőisének, a bécsi békekötés szerzőjének Boeckay Istvánnak a háromszáz éves emlékezetét. Az ünnepi istentisztelet alkalmával *Geduly Lajos* lelkész magasan szárnyaló egyházi és hazafias beszédet mondott, melynek közepébe hatásteljesen illeszkedett be a Hymnus eléneklése, melyet az isteni tiszteleten résztvett közönség állva és a kántorral együtt énekelte el. A közgyűlésen *Vrányi Teofil* egyháztanácsi aljegyző tartott Boeckayról igen

szép s tartalomduz felolvasást, melyet lapunk jövő számának tárczájában egész terjedelemben fogunk közölni.

— Ertekezlet. Az ujjpesti kereskedelmi alkalmazottak június hó 3-án délelőtt 11 órakor a „Központi Kávéház” külön termében a 8 órai záródó behozatala érdekében értekezletet tartanak, melyre az eziránti érdeklődőket figyelmét lapunk utján is felhívjuk.

— Az Ujjpesti Katholikus Kör június hó 2-án, szombaton saját helyiségében az ujjpesti „Tulipán-kert” javára Jámory Károly szavaló-művész közreműködésével jótékony célú felolvasó-estélyt tart. Belépti díj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— Felhívás az ujjpesti ipartestületi tevékenyzési osztályba való belépés iránt. Felhívjuk iparostársainkat, hogy ezen osztályba nejeikkel együtt annál is inkább belépjenek, mert belépésükkel nemesak saját érdekeiket szolgálják, hanem iparostársaik iránt érző rokonszenyűknek adva kifejezést, humanitást gyakorolnak azzal, hogy lehetővé teszik az elhunyt hozzátartozóit támogatni és a legnagyobb anyagi gondok alól abban a pillanatban felszabadítani, a mikor a halálesetet rendszeren megelőző hosszabb betegséggel járó kiadások amugy is anyagilag kimerülve és nem ritkán a legnagyobb nyomorban vannak.

Egymást támogatni és segíyezni iparostársi kötelességünk!

Felkérjük ennél fogva, hogy ezen osztályba a járulékok esekélységénél fogva is haladéktalanul belépni és a belépést az ipartestület titkári hivatalában vagy a választmány tagjainál bejelenteni sziveskedjék.

Midőn a tagokat most beiratási díj nélkül vesszük fel, a tagkönyveskéért 20 fillér és minden tag elhalálása után szintén 20 fillér fizetendő személyenként. Ezzel szemben az elhunyt hozzátartozói haláleseti jutalék fejében az összes tagok által befizetett járulékokat 5% levonással kapják meg. Tájékozással közöljük, hogy az átlagos halálesetek száma évenként 8-10-re tehető s így legfeljebb 2 korona az átlagos évi személyenkinti hozzájárulás.

Ujpest, 1906. évi május hó 26-án.

Iparostársi üdvözléssel az elnökség.

S P O R T.

— Southampton F. C. — U. T. E. 6:1. Meg kell fordítanunk a Pyrhus mondását; a 6:1 goal arány ezuttal nem vereséget jelent, de győzelmet annak a derék magyar csapatnak, mely előddig egyedül tudott hazánkban a legkiválóbb angol professionátus csapattal szemben goalt elérni — azonkívül, hogy általában is minden ízében méltó ellenfélként szerepelt. A „Közérdek” tudósítójától talán elfogultság volna az Ujjpesti Torna Egyesület érdemeit s I. csapatának elsőrendű kvalitásait kiemelni s részletezni: — a „Pesti Hirnapl”, „Az Ujság”, „Pesti Napló” stb. e hó 31-iki tudósításaira, melyek egyértelműen konstatálják, hogy az „U. T. E. csapata a szenzációs jellegű match tudatában oly lelkesen játszott, mintha serlőg match döntőjéről lett volna szó és méltán kiérdemelte azt a megbecsülésre méltó eredményt, melyet a Southampton ellenében elért.” A kedvezőtlen idő dacára Ujpest színe java, közötté feltűnő sok hölgy, valamint nagy számú fővárosi sportbarát jelent meg a remekül díszített népszigeti sporttelen, a hová 5 óra tájban érkeztek meg a piros-fehér dreszszű szép szalaz angol játékosok.

A match részletes lefolyása a következő:

Pontban fél 6 órakor a következő összeállításban veszik fel a csapatok a küzdelmét.

Southampton.
Burrows
Eastham Glover
Clarke Bovden Moncher
Mc Connahie Hoskins Glen Jeffries Everett
Féjér, Molnár II. Kazár I. Novák Herczeg
Kuschner Herskovics Ludvig
Rozmann Molnár I.
Kazár II.
U. T. E.

Southampton kezd, azonban csakhamar U. T. E.-nél a labda, mely a megszokott talajon igen jól támad és *Novák* szép lövését *Burrows* csak cornerre mentheti. De az angolok is összeszedik magukat, s egymásután cornereket érnek el. Az U. T. E. védelmének egy faultja miatt szigorított szabadrugást ítél, melyből 18 percz után *Glen* goalt lő, majd 1 percz múlva *Hoskins* a második goalt lövi. *Herskovics* faultja miatt ítelt szigorított szabadrugás hoz veszélyt, de *Kazár* jól véd. A 30 perczben igen szép goalt lő *Hoskins* a jobbszélsővel való szép összjáték után. Lerohan az U. T. E. is, *Molnár II.* szépen *Kazárhoz* passol, ki a 33 perczben szép goalt lő a közönség lelkesedése közben. Félidő 3:1. A második félidőben ismét U. T. E. kezdi az áradást, de már a 10. perczben *Hoskins* goalt lő, négy percz múlva *M. Connahie* az ötödik goalt lövi. Változatos játék folyik ezután végig, melyben a 22. perczben *Glen* lövi a hatodik goalt, míg U. T. E. néhányszor szépen támad, de további eredményt már nem ér el egy csapat sem. Bíró a pártatlan s körültekintő *Szűsz Hugó* volt.

A match után a vendéglátó U. T. E. barátságos oszonnát adott a brittek tiszteletére.

Öszinte köszönet és elismerés illeti meg Ujpesti közönség társadalmát és képviselőtestületét, valamint a „Danubius”, „Wolfner-czég”, a „Vizművek” stb. sportbarát vezetőségét, melyek támogatásukkal lehetővé tették az U. T. E. nagy anyagi kockázattal járó vállalkozásának anyagi és erkölcsi sikerét.

NYILTTÉR.

Válasz *Wagner Jenő* urnak.

Ismétlően kijelentem, hogy egy ilyen hiányosműveltségű éretlen suhanecz sértegetéseire mitsem adok. Eretlenségét legjobban bizonyítja a könnyen torkára forrható szavakkal való meggondatlan dobálódzás, miután én a revolverezést az ellenem intézett alaptalan kirohanásaira értettem, s nem a megfizetettésemre.

A beküldött levélben hangoztatott botrányos magaviselet pedig abból állt, hogy a már közölt okoknál fogva nem kerülgettünk, hanem minden szó nélkül a Diófa-u. végén levő rendes utvonalon mentünk a temetőbe. (Itt megjegyzem, hogy a mostani temetőnek ez a tulajdonképeni főközlekedési útja, mert egyenesen a temető főútjához és a hullaházhoz vezet s a temetőnek éppen ez a része a legtisztább.)

Arzáttalanul hazudnak tehát, akik azt állítják, hogy mi szemétdöbrökön és döglött állati hullákon keresztül mentünk a sírhoz. Tessék az igazságról meggyőződnie először és nem pimasz módon meghurezolni ártatlan embert.)

Eltekintve az elferdítve közölt tényektől, az azokhoz fűzött kommentárokhöz van még néhány szavam.

Az első meghurezolásban azt állította ugyanis a szerk. ur, hogy én a befejezetlen biliárd vagy kártyaparti miatt késtem a kávéházban és hanyagoltam el kötelességemet. Miután ez a gyanúsítás engem a róm. kath. hívek előtt mintegy játékos és kötelességmulasztó egyént tüntet fel, ennél fogva én a szerk. ur által oly könnyen ki-dobott gazember ezímet visszaadva, pimasz és hazug rágalmozónak nyilvánítom a szerk. urat mindaddig, amíg be nem bizonyítja, hogy én valaha kávéházban kártya, biliárd, vagy bármiféle szerencsejátékban résztvettem.

Végül boesánatot kérek a m. t. közönségtől, hogy ilyen — a józáltsággal ellenkező — kifejezéseket kell használnom, de ha maró kutyák támadják meg az embert, akkor bizony bittel kell, hogy védekezzék s nem válaszó szavakkal.

Papp Márton, e. karnagy.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

610. végrh. szám. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezenel közli, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1906. évi V. 206/5. számú végzésével dr. *Kálmán Ödön* ügyvéd által képviselt *Fornheim Zsigmond* felperes részére *Naszalyi Sandor* alperes ellen 175 korona követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1531 koronára becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1881. évi LX t. cz. 120 §-a alapján *Klein Samu* és *Kattler Bernat* és *Pollák M.* czég felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, az alperes lakásán *Ujpest, Árpád-utca 29. sz. alatt*, leendő megtartására határidőül 1906. évi június hó 16-ik napján délelőtti 12 órára tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, berendezés és kalapok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése alólírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Ujpesten, 1906. évi június 26.

Kiss Gyula

kir. bír. végrehajtó

Uszodamegnyitási jelentés.

Ertesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy engedve az általános közóhajnak, uszodánkat régi helyén

a Kis Duna József-utczai bejárójánál

levő részén felállítottuk és tetemes áldozatok árán, — felsőbb hatóság ellenőrzése mellett, — ugy biztonsági, mint kényelmi és tisztasági szempontból teljesen megújítva

május hó 23-án megnyitottuk.

Fürdési, usznitanulási és ruhahasználati díjak:

	K f.
Szabaduszók	8.—
Tanulás	12.—
Leczekejegy	—80
Egyszeri fürdés	—30
Tanuló számára	—20
8 éven aluli	—16
Külön fürdő 1 személyre	—40
" " 2	—60
" " 3	—80
Uszónadrág	— 6
Törülköző	— 4
Lepedő	—10
Női ruha	—20
Beiratási díj	— 2
Felszáradítási díj	— 2
A ruha eltervezésért az egész évre	2.40
Egy hónapra	1.20

Az uszoda a t. közönségnek rendelkezésére áll és pedig reggel 4 órától 8 óráig férfiak számára, 8 órától 12 óráig hölgyek számára. Délután ismét férfiak részére.

Kiváló tisztelettel

az uszoda-társaság

Nyomatottat Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdájában, Ujpest, István-tér 9 szám.

Fogmüterm! Fogmüterm!

BIACH

== UJPEST, Árpád-ut 42. szám. ==

Kizárólag műfog-készítés.

Arany-, kautschuk-, celluloid-foglalásban.

Műfogak szájpaddás nélkül.

Amerikai anyag! Műfogak 2 kor. és feljebb. Jótállás mellett.

Amerikai módszer! Javítások 1 korona. — Részletre is.

Található: délelőtt 9—12-ig, délután 3—6 óráig.

Vasár- és ünnepnap: délelőtt 9—11-ig

Kivámatra déli 12—3 óra között házhoz megyek. 5.

„Pannonia” kávéház,

Árpád-ut 48. szám.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a jó hírnévnek örvendő

komáromi

ifj. Farkas Gyula

feltűnést keltő szólista 12 tagból álló zenekara minden este

hangversenyez.

Nagy örömünkre szolgál ismét, hogy nagyrabecsült vendégeinknek e páratlan zenekar közreműködése által élvezetes estéket nyujthatunk.

Kiváló tisztelettel

9. Feldmann József és Balog Ármin

Pannonia-kávéház, Árpád-ut 48. sz.

Hámor Fülöp S.

Budapest — Angyalföld

VI., Szent-László-utca 104.

Vásárol legjobban árban

ócska vasat és ócska fémeket

bármely mennyiségben.

Kiadó lakás

Ujpesten, Árpád-ut 8. sz. a a *Diamantstein-féle* házban egy 5 szobából azonkívül 2 előszoba, fürdőszobából álló lakás a hozzátartozó mellék-helyiségeikkel együtt november hó 1-ére kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos.